

DE MASTERPLANNEN MEESTER

EEN ONDERZOEK NAAR HET ONDERWIJSHUISVESTINGSBELEID
VAN DE GEMEENTE UTRECHT

DEEL I: HOOFDRAPPORT

Raadsinformatieavond
19 april 2011

Gerard Bukkems
lid Rekenkamer Utrecht

Raadsinformatieavond 19 april 2011

Programma:

- Aanleiding en aanpak onderzoek
- Conclusies
- Aanbevelingen

Onderwijshuisvesting

Taken en verantwoordelijkheden:

- Gemeente wettelijke zorgplicht huisvesting scholen: budget
 - Primair Onderwijs: onderhoud, aanpassing, uitbreiding en nieuwbouw
 - Voortgezet Onderwijs: uitbreiding en nieuwbouw
- Schoolbesturen voeren uit: bouwheer
(van ontwerp schoolgebouw tot en met het bouwen zelf)
→ schoolbestuur kan bouwheerschap overdragen aan gemeente

Schoolgebouwenbestand Utrecht:

- 176 schoolgebouwen Primair en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs
- 23 schoolgebouwen Voortgezet (Speciaal) Onderwijs

Achterstallig onderhoud: Masterplan VO (2002) en Masterplan PO & (V)SO (2006)

Onderzoek Rekenkamer (1)

Aanleiding:

- Voortgangsrappportages: achterblijvende uitvoering en toevoeging van budget bij beide Masterplannen
- Veronderstelling gemeenteraad: 'het kan efficiënter'/verzoek VVD en CDA in 2009 Rekenkameronderzoek

Aanvullende redenen:

- Maatschappelijk belang: achterstallig onderhoud en kwaliteit onderwijs
- Financieel belang: beoogde meerjaren investering van EUR 310,2 miljoen

Onderzoek Rekenkamer (2)

Probleemstelling:

In welke mate worden de doelen van het onderwijshuisvestingsbeleid die zijn vastgelegd in de Masterplannen bereikt, wat zijn belemmeringen voor het bereiken van de doelen, en wat doet de gemeente om de belemmeringen weg te nemen?

Aanpak van het onderzoek:

- Documentenanalyse
- Interviews (gemeente, schoolbesturen en externe deskundige)
- Casusstudie: - VO: Centraal College en Gerrit Rietveld College
- PO: Kohnstammschool en kindercluster Teun de Jager

Conclusie 1: Resultaten

Masterplan Voortgezet Onderwijs (2003-2008):

- 14 van de 16 projecten zijn uitgevoerd
- 10 van de 16 projecten anders uitgevoerd dan in Masterplan omschreven
- De planning is niet gehaald: vertraging van 3 jaar
- Het totale budget is t.o.v. de start verhoogd met 48% (EUR 30,9 miljoen)

Masterplan Primair & (Voortgezet) Speciaal Onderwijs (2007-2014):

- Flinke vertraging in de uitvoering
- Het totale budget is -tot nu toe- verhoogd met 75% (EUR 92,5 miljoen) t.o.v. de start.

→ Zijn de doelen van de Masterplannen bereikt/worden deze bereikt?

Conclusie 2: Doelen

- Meeste doelen zijn onvoldoende concreet uitgewerkt in indicatoren met streefwaarden en concrete normen voor schoolgebouwen
Bijvoorbeeld: 'kwalitatief goede onderwijshuisvesting' en 'bouwtechnisch goed onderhouden schoolgebouwen'

→ Gebrek aan mogelijkheden raad en college tot controleren en bijsturen
- Op sommige doelen heeft de gemeente relatief weinig invloed
Bijvoorbeeld: 'kwalitatief goed onderwijs' en 'keren van de witte vlucht'

Conclusie 3: Belemmeringen (1)

De realisatie van de doelen van de Masterplannen is belemmerd door tekortkomingen in:

De *voorbereiding* van de Masterplannen:

- Onvoldoende zicht op de staat van schoolgebouwen
- Een financieringssysteem die is gebaseerd op onrealistische uitgangspunten

Conclusie 3: Belemmeringen (2)

De realisatie van de doelen van de Masterplannen is daarnaast belemmerd door tekortkomingen in:

De *uitvoering* van de Masterplannen:

- Gebrekkig risicomanagement
- Geen adequate sturing door de gemeente op projectniveau
- Onvoldoende continuïteit van de uitvoering

Conclusie 4: Informatievoorziening

- Het college van B&W beperkt zich in de rapportages aan de raad tot voortgangsinformatie. Er wordt onvoldoende teruggekoppeld naar doelen van de Masterplannen.
- De raad wordt over complexe projecten te beperkt geïnformeerd.

Aanbevelingen verbetering uitvoering

- Werk de doelen uit en verhelder de gemeentelijke rol
- Verbeter de organisatie verder door:
 - realistische normbedragen voor de financiering van onderwĳshuisvestingsprojecten te hanteren
 - risicomangement op projectniveau toe te passen
 - de sturing op projectniveau meer doelgericht te maken
 - de continuïteit van de uitvoering door de ambtelijke organisatie te verbeteren
- Verbeter de informatievoorziening aan de raad
(doelen centraal en raad eerder betrekken bij complexe projecten)

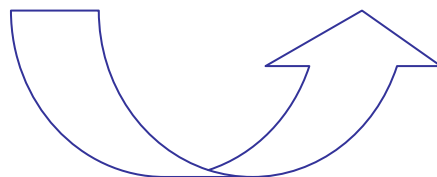
Aanbeveling voor na de Masterplannen

- Maak de meerjarenplanning tot reguliere systematiek
Houd zicht op de staat van het schoolgebouwenbestand
(onderhoudsniveau, de functionaliteit en capaciteit)

Voorbeeld meerjarensystematiek

Huidige staat
schoolgebouwenbestand

Beoogde staat
schoolgebouwenbestand

Benodigde investeringen onderwijshuisvesting in miljoen EUR:

2012	2013	2014	2015	2016	2017
2	1,8	5	3,6	...	

Toezeggingen college van B&W

Een aantal hoofdpunten:

- Risicomanagement op programma- en projectniveau
- Verbeteren van informatievoorziening aan de raad
- Onderzoek consequenties meerjarenplanning